

Gazze’de Medya ve Vicdan: TRT’nin Tanıklığı

“Gazze’de yaşananları anlatmak yalnızca bir yayıncılık meselesi değil; aynı zamanda bir vicdan, bir adalet ve bir insanlık meselesi.”

→ **Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI**

TRT Genel Müdürü

Röportaj: İbrahim ACAR

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), köklü yayıncılık serüveninde sadece gelişmeleri aktarmamış, küresel krizlerde hakikatin ve adaletin en gür sesi olma misyonunu üstlenmiştir. Bugün Gazze’de yaşanan soykırım karşısında Batı medyasının inşa ettiği sessizlik duvarlarını sahadaki cesur haberciliği ve uluslararası etki uyandıran yapımlarıyla aşan TRT; insanı, vicdanı ve etik değerleri merkeze alan duruşuyla küresel medya ekosisteminde fark yaratmaya devam ediyor.

Bu sayımızda TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI ile Gazze bağlamında TRT’nin “hakikat savunuculuğu” vizyonunu, yayın stratejilerini, uluslararası kamuoyunu harekete geçiren belgesel ve yapımlarını, dijital sansür karşısında tabii’nin üstlendiği rolü ve geleceğe dair adalet eksenli yayıncılık hedeflerini konuştuk.

TRT Akademi Dergisi: Türkiye’nin Gazze konusunda yürüttüğü iletişim diplomasisini, özellikle uluslararası kamuoyunda doğru bilginin dolaşıma girmesi, dezenformasyonun engellenmesi ve insani krizlerin görünür kılınması noktasında Türkiye’nin aldığı inisiyatifi nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu sürecin medya ayağında TRT’nin üstlendiği rol ve geliştirdiği yayın stratejileri konusunda neler söylersiniz?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Her şeyden önce şunu söylemem gerekiyor; bu ülkenin bir ferdi olarak, Türkiye’nin, dünyanın neresinde olursa olsun, her türlü insani krizde haktan ve hakikatten yana aldığı tavır ve insani değerleri yüceltmek için verdiği mücadeleyle gurur duyuyorum. Ülkemiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, “daha adil bir dünya” şiarıyla bölgesel ve küresel tüm meselelerde inisiyatif alıyor; sorunların adalet temelinde çözüme kavuşması için sorumluluk üstleniyor. Son yıllarda bunun birçok örneğini gördük. Ukrayna-Rusya savaşından Somali ile Etiyopya arasındaki anlaşmazlıklara, Karabağ’ın işgalden kurtarılmasından Suriye’de uzun yıllar süren iç savaşa kadar birçok krizde Türkiye’nin oynadığı hayati rol, ülkemizin tüm dünyada adeta bir vicdan ve umut diyarı olarak anılmasına vesile oluyor. Türkiye’ye duyulan güvenin yansımalarını katıldığımız tüm uluslararası programlarda görüyoruz.

İnsanlık tarihine altın harflerle yazılacak bu gayretin son dönemde en görünür olduğu yer Gazze oldu. İsrail'in iki yıl boyunca Gazze'de sürdürdüğü soykırıma daha ilk gününden itibaren en güçlü itiraz, yine Türkiye'den yükseldi. Ülkemiz, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, tüm kurumları, sivil toplum kuruluşları ve milletimizin her bir ferdiyle, bir yandan Gazzeli kardeşlerimize destek olurken diğer yandan soykırımcı İsrail'in karşısında durdu. Bizler de Türkiye'nin kamu yayıncısı olarak, topyekûn verilen bu mücadelenin ön safında yerimizi aldık.

TRT olarak, algı oyunlarının karşısına hakikati koymak, mazlumların sesi olmak ve hakkaniyetli bir yayıncılık anlayışıyla dünyayı bilgilendirmek için çalışıyoruz. Meselelere, ülkemizin bakış açısıyla uyumlu bir şekilde, adil bir perspektifle yaklaşıyoruz. Tavrımızı, tarafların kim olduğuna göre belirlemiyor, gerçekleri anlatmak için çaba gösteriyoruz.

Gazze'deki soykırımın başladığı ilk günden itibaren de tüm imkânlarımızla Filistin halkının sesi olmaya gayret ediyoruz. 7 Ekim 2023'ten bu yana, Gazze'den yayın yapan tek Türk televizyonu olarak, ekiplerimizin büyük özverisiyle yaşananları anbean dünyaya aktardık. Yalnızca haber yayınlarımızla değil; dizi-filmler, belgeseller, özel içerikler, dijital platformlar, animasyonlar, mobil uygulamalar... Sahip olduğumuz tüm imkânlarla Gazze'nin sesi olmak ve onlarca yıldır işgal altında yaşayan Filistinli kardeşlerimizin feryatlarını dünyanın en ücra köşelerinde dahi yankılandırmak için cansiparane bir mücadele verdik.

Mevcut ateşkes koşullarında da bu yaklaşımımızı sürdürüyoruz. Zira biliyoruz ki bu süreç hâlâ çok canlı ve yapılması gereken çok şey var. Gazze'de meydana gelen tüm ihlalleri, yaşanan her acıyı kayda almak durumundayız. Bu Siyonizm denen habis canavarın yaptıklarının bedelini ödeyeceği günler gelecek. İşte o güne çok iyi hazırlanmak zorundayız. Burada belki de en büyük sorumluluk biz yayıncılara düşüyor.

TRT Akademi Dergisi: Batı medyasının Gazze'de yaşananları görmemesini, gördüğü noktada da ısrarla ' çatışma', 'kriz' ya da 'karşılıklı şiddet' gibi nötr ve simetrik kavramlarla tanımlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce bu söylemler hem Batı kamuoyunun algısında hem uluslararası politika yapıcılarının tutumlarında soykırıma dair farkındalığı nasıl bastırıyor ya da görünmez kılıyor?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Batı’nın, son iki asırda şekillendirdiği ve yirminci yüzyılda son rötuşlarını yaptığı türedi kavram ve değerlerini insanlığa dayatması, tüm dünyanın malumu. Ancak yeri ve zamanı geldiğinde, tüm bu sözüm ona değerlerin büyük bir iştahla nasıl yenilip yutulduğuna, kavramların içinin kişisel hırslar uğruna nasıl boşaltıldığına yine hep birlikte şahitlik ediyoruz. Gazze’deki soykırım sürecinde tanık olduklarımız, esasında Batılı devletlerin ve Batı medyasının içinde bulunduğu acınası durumu gösteriyor. Bosna Savaşı, Irak’ın işgali, Afganistan’ın yağmalanması ve Suriye İç Savaşı gibi yakın tarihli başka acılar vesilesiyle bir şekilde haberdar olduğumuz, farkına vardığımız bu yozlaşmış düzen, Gazze’deki soykırım sürecinde tüm insanlık nezdinde ifşa oldu.

Çocukların canavarca katledilmesiyle ilgili haberlerde, kelime oyunları ile faili gizleme ve normalleştirme çabasından tutun da Gazze’den geçilen en gerçek görüntülerin dahi manipüle edilmesine varıncaya değin ne meslek ahlakıyla ne de insani değerlerle örtüşen birçok girişimle karşılaştık bu dönemde. Daha soykırımın ilk günlerinde, El Ehli Hastanesi’nin katil İsrail tarafından bombalarla vurulduğu ve yüzlerce Filistinlinin hayatını kaybettiği saldırı örneğinin... Ne yazık ki Batı’nın önde gelen medya kuruluşları sahip oldukları etki alanlarını, tüm o can pazarı ortasında, hedef şaşırtmak ve dünyanın dört bir yanından İsrail’e yönelen öfke dalgasını kırmak için kullandılar. Veya İsraili üst düzey yetkililer tarafından Gazzeliler için yapılan “Hayvan-insanlar” benzetmesi, bir şekilde gündemden düşürüldü. Benzeri girişimlere, Gazze’deki soykırımın her gününde tekrar tekrar şahit olduk maalesef.

Bugünün iletişim şartlarında bir yanıyla komik kaçıyor tabii bu örtbas çabaları. Çünkü sahiden bilmek isteyen insan, doğru bilgiye bir şekilde ulaşabiliyor artık. İşte biz de bu insanları önceliyor, onları gerçeklerden haberdar etmek için mücadele ediyoruz.

TRT Akademi Dergisi: Edward Said’in “*Oryantalizm*” eserinde vurguladığı “Batı’nın Doğu’yu edilgen kurgulaması” tespitinin Gazze sürecinde Batı medyasında semantik bir şiddete dönüştüğünü söyleyebiliriz. Batı medyası İsraili kayıplar için “öldürüldü” gibi faili belli fiiller kullanırken; Filistinli çocuklar için “hayatını kaybetti” gibi doğal ölüm algısı belirten edilgen ifadeleri kullanmaktadır. TRT’nin ise kullanılan bu dilsel hiyerarşiyi

reddederek, maktulün kimliğinden bağımsız bir “faili işaret etme” stratejisi izlediğini görüyoruz. Habercilik bağlamında TRT, Batı’nın bu yerleşik tutumuna karşı bir başarı ortaya koyabildi mi?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: TRT olarak biz, başkalarının neyi nasıl yaptığını zerre kadar umursamadan, mazluma da zalime de hakkıyla muamele etmekten asla taviz vermedik. Bu, en başından itibaren farkında olduğumuz ve mücadele sahası olarak gördüğümüz bir durumdu. “Gazze’de 72 bin insan hayatını kaybetti” demekle “72 binden fazla Gazzeli, soykırımcı İsrail tarafından katledildi” demek arasında bir medeniyet farkı, bir dünyayı ve insanı algılama farklılığı ve bir medya dili farklılığı olduğu çok açık. Edward Said’in buradaki tespiti de bu farkı ve farklılıkları son derece net biçimde anlatıyor elbette. Batı’nın Doğu’ya ve Doğu toplumlarına bakışını birkaç kelimeyle hülasa ediyor.

TRT Akademi Dergisi: İçinde bulunduğumuz Post-Truth çağda, gerçeklerin önemsizleştiği ve algıların hakikatin önüne geçtiğini görüyoruz. Gazze’deki soykırım sürecinde Batı medyasındaki bazı yayın kuruluşlarının teyit edilmemiş iddiaları manşete taşıyıp hakikati aktif olarak kararttığına şahit olduk. Buna karşın TRT; “*Kutsal İşgal*” (Holy Redemption) gibi yapımlarla, sadece habercilik yapmakla kalmadı; aynı zamanda Uluslararası Adalet Divanı’na delil teşkil edecek nitelikte bir yayıncılık ortaya koydu. Bir nevi “Hakikat Savunuculuğu” olarak adlandırabileceğimiz bu misyon, yayıncılığının geleceği açısından özellikle Batı medyası karşısında TRT’yi nasıl konumlandırıyor?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Çok açık ifade edeceğim; insanları tanık kılmadan sorumlu tutamazsınız. TRT, bu farkındalıkla hareket ediyor. Sadece haber içeriklerimizle değil, özel yapımlarımızla da Filistin meselesine dikkat çekiyoruz. Aldığımız geri dönüşlerden net bir şekilde görüyoruz; bu çalışmalar sadece Gazze’deki zulmü belgelemekle kalmıyor, aynı zamanda uluslararası kamuoyunda güçlü bir farkındalık yaratıyor.

Mesai arkadaşlarımız tarafından büyük bir özveri ve cesaretle hazırlanan “*Kutsal İşgal*” belgeselimiz bir yapım olmanın ötesinde bir ifşa niteliği taşıyor. İfşa kelimesini özellikle kullanıyorum. Çünkü biz bu belgeselimizde, Filistin topraklarındaki İsrail işgalinin belki de en gözlerden uzak ama en sinsi yöntemlerinden birini tüm dünyaya ifşa ettik.

Bu belgeselimiz, tüm dünyada büyük yankı uyandırdı. Çünkü insanlar, bu radikal örgütün, Filistinlilere uyguladıkları şiddet yöntemlerini ve İsrail devletinin onları el altından nasıl desteklediğini ilk kez “Kutsal İşgal” belgeselimiz sayesinde açıkça ve çarpıcı bir şekilde görmüş oldu.

“Kutsal İşgal”ın yanı sıra, TRT World imzasıyla “Siyonizm: Bir Devlet Yaratmak”, “Şahit”, “Dijital İşgal” gibi özel belgeseller de hazırlayıp dünya kamuoyuyla buluşturduk. “İzzeddin El Kassam”, “Tek Kalan”, “Etki Endüstrisi: İsrail Lobisi”, “Şımarık Çocuk: İsrail” gibi özel yapımları TRT Arabi kanalımızda yayınladık. Dünyanın dört bir yanında Filistinlilerin sesi olmak için çabalayan vicdanlı insanların mücadelesini, TRT İç Yapımlar imzalı “Gazze’yi Görüyorum” belgeselimizle anlattık. Bunlar kanıt taşıyan yapımlar.

Bu arada, sadece yayın ve yapım faaliyetleriyle de sınırlı kalmıyoruz. Filistin direnişiyle güçlü dayanışmamızı vurguladığımız programlar, etkinlikler de düzenliyoruz. TRT World Forum, TRT World Citizen Ödülleri, TRT Humanitarian Film Festival, TRT Uluslararası Belgesel Ödülleri, 12 Punto gibi tüm uluslararası etkinliklerimizde Filistin meselesine özel bölümler ayırıyoruz.

Böylece, tarihe not düşüyor, bir “adalet mücadelesi hafızasının” oluşmasına katkı sunuyoruz. Emin olun, TRT’nin hazırladığı her belgesel, her haber, her program, bir gün adaletin yerini bulmasına büyük katkı sağlayacak.

TRT Akademi Dergisi: TRT muhabirlerinin Gazze’den yaptığı canlı yayınlar, insani trajedinin gerçek yüzünü dünyaya taşıyan en güçlü görüntüler arasında yer aldı. Birçok uluslararası kuruluşun geri çekildiği ya da erişim sağlayamadığı koşullarda TRT’nin saha varlığını sürdürmesi nasıl mümkün oldu?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: TRT olarak, 7 Ekim 2023’ten bu yana, katil İsrail’in uyguladığı soykırımı tüm dünyaya aktarmak adına büyük bir kararlılıkla sahada varlık gösterdik. Gazze’nin her karışından yükselen çığlığı, deyim yerindeyse tüm dünyanın yüzüne çarptık. Uluslararası medya kuruluşlarının güvenlik gerekçeleriyle bölgeden çekildiği veya erişim sağlayamadığı bir ortamda, TRT’nin Gazze’de saha varlığını sürdürmesi; mesai arkadaşlarımızın cesareti, kurumsal yetkinliğimiz ve en önemlisi de

gerçekleri aktarma kararlılığımız sayesinde mümkün oldu. Biz bu süreçte, yalnızca bir haber takibi yaptığımızı düşünmedik, meseleye sadece bir yayıncılık meselesi olarak bakmadık. Bilakis bu meseleye, insanlık onuruna sahip çıkma meselesi olarak yaklaştık. Gazze’de olup biteni anlatmayı vicdani, insani ve tarihi bir sorumluluk olarak değerlendirdik.

TRT ekiplerinin kurşunlar, bombalar altında gerçekleştirdiği yayınlar, gazeteciliğin ne anlama geldiğini, sorumlu yayıncılığın ne demek olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Bu noktada şunun altını çizmek gerekir ki, arkadaşlarımızın gösterdiği cesaret ve adanmışlık, hem kurumumuz adına büyük bir iftihar vesikası hem de meslek ahlakına dair güçlü bir örnektir.

TRT Akademi Dergisi: Bilindiği üzere Gazze’de 250’den fazla basın mensubu katledildi. Bu süreçte TRT, Gazze meselesinde TRT World ve TRT Haber başta olmak üzere 41 dil ve lehçedeki yayınlarıyla çok katmanlı bir strateji izledi. Farklı coğrafyalara, farklı dillerde ama ‘tek bir hakikat’ üzerinden seslenen bu yayıncılık stratejisi, küresel anlatıyı kırma noktasında nasıl bir fark yarattı?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Gazze’de 250’den fazla basın mensubunun hedef alınarak katledilmesi, hakikatin sistematik biçimde susturulmak istendiğinin en açık göstergesi. Ancak biz, soykırımın başladığı ilk günden itibaren ortaya koyduğumuz duruşla, buna müsaade etmedik. Yurt içinde TRT Haber kanalımız aracılığıyla milletimizi Gazze’den haberdar ettik, etmeye de devam ediyoruz. Uluslararası haber kanallarımız TRT World ve TRT Arabi’nin yanı sıra, uluslararası dijital haber platformlarımızla da bölgede olup biteni dünyaya duyurduk. Bu süreçte, onlarca mesai arkadaşımız hem doğrudan bölgede hem de stüdyolarımızda görev alarak, yüzlerce saatlik canlı yayınlar gerçekleştirdiler.

TRT World ve TRT Arabi kanallarımızda yayınladığımız özel yapımlarla; TRT Almanca, TRT Rusça, TRT Fransızca, TRT Balkan, TRT Afrika, TRT İspanyolca ve TRT Farsça dijital haber platformlarımıza özel hazırladığımız yüzlerce içerikle Gazze’de yaşananları milyarlarca insana ana dillerinde anlattık. 41 dil ve lehçedeki radyo yayınlarımızla eşzamanlı, çok katmanlı ve

çok dilli bir iletişim stratejisi benimsedik. Farklı coğrafyalara, farklı kültürlere, farklı duyarlılıklara aynı hakikati onların kendi diliyle anlatmak, küresel anlatının tek sesli tahakkümünü kırmak açısından son derece önemliydi diye düşünüyorum.

Nihayetinde biz bu stratejimizle; sadece bilgi aktarmakla kalmadık, aynı zamanda Batı medyasının bilinçli olarak görmezden geldiği insanlık suçlarını görünür kıldık. Gerçekleştirdiğimiz canlı yayınlar, çektiğimiz görüntüler, hazırladığımız özel dosya haberler ve belgeseller, hem bölgede yaşanan sivil katliamların belgesi oldu hem de oluşturulmak istenen algı duvarlarında derin çatlaklar açtı.

Elbette o çatlakları oluşturabilmek için yalnızca “alternatif bir ses” üretmek yeterli değildi. Baskın küresel anlatıyı kırmanın yolu, o anlatının meşruiyetini sorgulatabilmekten geçiyordu. Ve TRT olarak biz, tam da bunu başardık. Gazze’de yaşananlar karşısında “tarafsızlık” adı altında geliştirilen, özünde ise “tepkisizlik” veya “çıkarları için görmezden gelme” olan politikaların karşısına, vicdani sorumluluğu önceleyen bir yayıncılık anlayışıyla çıktık. İzleyicilerimizi tanık kılmak suretiyle onlara bir sorumluluk yükledik. Bu da tepkisizliği tepkiye dönüştüren güçlü bir etki yarattı. Bugün Gazze meselesinin küresel ölçekte bu denli güçlü bir vicdani yankı uyandırmasında, TRT’nin önemli bir payı olduğu açık bir hakikattir.

TRT Akademi Dergisi: Eskiden gazete editörlerinin yaptığı “eşik bekçiliğini” bugün Silikon Vadisi’nin algoritmalarının devraldığı görüyoruz. Meta veya X gibi platformlarda Gazze’deki yıkımı gösteren TRT içeriklerinin “hassas içerik” gerekçesiyle perdelendiğini ve erişiminin kısıtlandığını biliyoruz. Batı medyasının ve teknoloji devlerinin bu “sterilize edilmiş savaş” dayatmasına karşı; TRT’nin sahadaki gerçekleri, dijital duvarları aşarak sansürsüz bir şekilde dünyaya ulaştırması nasıl mümkün oldu?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Açıkçası, bugün dijital iletişimin görünmeyen eşik bekçileri, algoritmalar ve platform politikaları. Geleneksel medyada editörlerin yürüttüğü “eşik bekçiliği” rolünü, bugün küresel teknoloji şirketleri üstlenmiş durumda. Bu durum özellikle Filistin meselesinde çarpıcı bir biçimde açığa çıktı. Gazze’de yaşanan yıkımı, bebek ölümlerini, hastane bombalamalarını ve türlü trajedileri belgeleyen içeriklerimiz, “hassas içerik”

gerekçesiyle sansürlendi; erişimi sınırlandı. Oysa ortada hassas bir içerik değil, topyekûn yok edilmek istenen bir halk vardı.

TRT olarak biz, bu dijital duvarlara rağmen hakikati görünür kılmak için çok yönlü bir yayıncılık stratejisi yürüttük. Sahada yaşananları aktaran içeriklerimizi yalnızca haber formatında değil; video, grafik, canlı anlatım, belgesel, dizi gibi farklı formatlarda ve çok kanallı biçimde ürettik.

TRT, Türkiye'nin kamuyayıncısı olarak omuzlarındaki sorumluluğun farkında olan bir kurum. Bizim amacımız, gerçeklerin filtrelenmiş algoritmalara takılmadan, manipüle edilmeden, bağlamından koparılmadan ve ideolojik süzgeçlere maruz kalmadan muhataplarına ulaşmasını sağlamaktır.

Öte yandan, "sterilize edilmiş savaş" anlayışı, özünde insanlığın vicdanını devre dışı bırakma çabasıdır. Ancak biz, vicdanlara seslenmeyi ve o vicdanları hakikatle buluşturmayı hedefliyoruz. Çok şükür, Gazze'de tam da bunu yaptık.

TRT Akademi Dergisi: Bazı Batı merkezli dijital platformların Filistin'e dair içerikleri kütüphanelerinden kaldırdığı bir dönemde, TRT'nin uluslararası dijital platformu "tabii"de Filistin hikâyelerine özel bir alan açtınız. Bu adımla neyi hedeflediniz?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Kimi dijital platformların Filistin'e dair yapımları kütüphanelerinden kaldırdığına dair haberleri vicdanımız sızlayarak takip ettik açıkçası. Neredeyse bir asırdır İsrail zulmü altında yaşayan, vatanları işgal edilmiş, aileleri parçalanmış, kültürleri yağmalanmış Filistinlilerin kendi hikâyelerini anlatmasına dahi tahammül edilememesini, insanlık adına büyük bir utanç olarak görüyoruz.

Soykırım endüstrisinin destekçisi hâline gelen platformlar bunları yaparken, biz tam tersine onurlu Filistin halkının sesini daha güçlü duyurmayı tercih ettik. Bu anlayışla, uluslararası dijital platformumuz "tabii" bünyesinde "*Filistinlilerin Öyküleri*" başlığı altında özel bir kategori oluşturduk ve Filistin'e dair tüm içeriklerimizi bu çatı altında bir araya getirdik.

Bunu yapmadaki amacımız çok net; Filistinlilerin yaşadıklarını görünür kılmak, onların izzetli mücadelesine güçlü bir yayıncılık zemini sunmak. Bu

kapsamda, çok kıymetli bir yapımı, Filistin halkının özgürlük mücadelesini bir Türk doktorun gözünden anlatan “Sumud” adlı dizimizi de yakında “tabii” üyeleriyle buluşturacağız inşallah.

TRT Akademi Dergisi: TRT World Forum 2025’te, Gazze’de görev yapan ve İsrail ordusu için birer “hedef” haline gelen basın yeleğinin, bizzat sahadaki gazeteciler tarafından Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan’a takdim edilmesi forumun en çarpıcı anlarından birisiydi. Batı medyasının “tarafı” diyerek marjinalize ettiği bu gazetecilerin, TRT tarafından uluslararası bir etkinliğin başköşesine taşınması ile ilgili neler söylersiniz?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Gazze’de yaşananları anlatmak yalnızca bir yayıncılık meselesi değil; aynı zamanda bir vicdan, bir adalet ve bir insanlık meselesi. TRT World Forum 2025’te, Gazze’de görev yapan ve üzerlerine basın yeleğiyle birlikte adeta bir hedef tahtası da giyen gazeteci arkadaşlarımız, Filistin’in şerefli tozuna bulan bir basın yeleğini Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a takdim ettiler. Bu an; zulmü anlatan ve hakikat uğruna bedel ödemekten asla korkmayan gazetecilerle, zalimlerin karşısında dimdik duran büyük bir liderin buluştuğu çok anlamlı bir andı.

O yeleği taşıyan gazeteciler -ki aralarında TRT muhabirleri de vardı- sizin de altını çizdiğiniz üzere, Batı medyasının sistematik biçimde marjinalize etmeye çalıştığı, “tarafı” yaftasıyla itibarsızlaştırmak istediği insanlar. Bu noktada, merhum Cemil Meriç’in; “Zulmün olduğu yerde tarafsızlık, namussuzluktur. Ben tarafım; hakikatin tarafıyım” sözleri geliyor aklıma. İşte bu gazeteciler de tam olarak bu sözlerde yansımasını bulan bir anlayışı ilke edinmiş insanlar. TRT olarak, bu insanları forumumuzun başköşesine taşıyarak, hem insani hem de mesleki bir vefa örneği sergiledik.

TRT Akademi Dergisi: TRT’nin Gazze konusundaki kararlı ve ilkeli duruşu, kurumun sadece bir yayın kuruluşu değil, aynı zamanda insani değerlerin ve adaletin savunucusu olarak konumlanmasını sağladı. Bu vizyon Türkiye’nin yumuşak gücüne nasıl bir katkı sağlıyor? Önümüzdeki dönemde TRT’nin küresel medya ekosisteminde oynamayı hedeflediği rol nedir? Gazze’ye yönelik olan yayıncılık deneyiminden yola çıkarak; soykırım, çatışma ve savaş bölgelerinin haberleştirilmesinde yeni standartlar oluşturma hedefleriniz var mı?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Bizim Gazze’de sergilediğimiz yayıncılık pratiği, bir habercilik başarısı olduğu kadar, insani değerlere sadakatle şekillenen bir duruşun da tezahürüdür. Bu duruş, TRT’nin vicdanın, adaletin ve hakikatin sesi olma misyonunu bir kez daha teyit etmiştir. Tam da bu nedenle, Gazze özelinde ortaya koyduğumuz yayıncılık vizyonu, Türkiye’nin kamu diplomasisi ve yumuşak gücü açısından stratejik bir değer taşıyor.

Açıkçası şöyle; mevcut küresel sistemin yapısal krizleri artık gizlenemez durumda. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın dile getirdiği “*Dünya Beşten Büyüktür*” ve “*Daha Adil Bir Dünya Mümkündür*” şiarları, bu krize karşı Türkiye’nin geliştirdiği alternatif vizyonu ortaya koyan veciz ifadeler. TRT olarak biz, bu vizyonun yayıncılık sahasındaki temsilcisiyiz. Bu bağlamda, TRT’nin çağın gereklilikleri doğrultusunda dönüşmesi, büyümesi ve güçlenmesi, ülkemizin itibarı ve vermiş olduğu mücadele açısından bir zaruret esasında. TRT’nin ilkeli ve insani temelli duruşu, ülkemizin küresel düzlemdeki adalet arayışı açısından çok kritik. Biz tüm bunların bilinciyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Diğer yandan, Gazze özelinde edindiğimiz tecrübe bize gösterdi ki; savaş, soykırım ve çatışma bölgelerinden yapılan habercilikte artık yeni bir standarda ihtiyaç var. Bu yeni standart, gazeteciliği sadece bilgi aktarmanın ötesine taşımalı; tanık kılma ve gelecekteki hukuki süreçler için kanıt oluşturma gibi bir zemine oturtmalıdır.

TRT olarak, bu anlayışı temel alan bir yayıncılık modelini küresel medya ekosistemine taşımak istiyoruz. Bu perspektifle, kurumumuzun varlık sahasını genişletmeyi ve etki alanını güçlendirmeyi sürdüreceğiz. Zira bizim nihai hedefimiz, Türkiye’nin “daha adil bir dünya” için verdiği onurlu mücadeleye yayıncılık alanında en güçlü katkıyı sunmak.

TRT Akademi Dergisi: TRT olarak İsrail’in Gazze’de yapmış olduğu soykırıma; haberlerde, belgesel çalışmalarında, TRT World Forum gibi uluslararası etkinliklerde yer verdiniz ve yer vermeye de devam ediyorsunuz. Tüm bunlar ilerleyen süreçte failerin hukuk önünde hesap vermesi noktasında bir kanıt niteliğinde ortaya koyulan çalışmalar. Bu açıdan baktığımızda konuyla ilgili neler söylersiniz?

Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI: Katil İsrail’in Gazze’de uyguladığı soykırımı kayıt altına almamız, hem insanlığın ortak vicdanını diri tutmak hem de gelecekte adaletin tesisine katkı sunmak açısından son derece önemli. İyi, doğru, hak... Bu kavramlar da her şey gibi zıddıyla kaim. Onların karşısına konumlananların yaptıklarını sözle, yazıyla, görüntüyle, belgeselle, sanatla kayda geçip gelecek nesillere aktarmalıyız ki, insanoğlunun ne kadar vahşileşebileceğini bilsinler.

Bunun yanı sıra meselenin bir de hukuki boyutu var. Ne yazık ki, bugünkü uluslararası düzen, İsrail’i ve soykırımcı ortaklarını koruyan bir düzen. Burada asla aklımızdan çıkarmamamız gereken; dünyanın ezelden beri böyle bir düzende dönmediği ve ebediyen de böyle bir düzende dönmeyeceği. Her şeyin bir ömrü olduğu gibi mevcut dünya düzeninin de bir vakti, saati var. O vakit dolup da “haklı ama güçsüz” olanların sırası geldiğinde, bugün mesai arkadaşlarımızın ve tüm gazetecilerin canlarını ortaya koyarak yaptıkları işin kıymeti çok daha iyi anlaşılacak.